

Adroddiad Ymchwiliad Craffu Cynllunio

Aelodau'r Ymchwiliad

Y Cynghorydd Eric M Jones (Cadeirydd)

Y Cynghorydd Angela Russell

Y Cynghorydd Mike Stevens

Y Cynghorydd Gruffydd Williams

Y Cynghorydd E. Caerwyn Roberts

Y Cynghorydd Tudor Owen

Y Cynghorydd Louise Hughes

Swyddogion

Meinir Owen ac Arwel E Jones (Swyddogion Arweiniol)

Gareth Jones (Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd)

Cara Owen (Rheolwr Cynllunio)

Emlyn Jones (Uwch Reolwr Ymgynghoriaeth Gwynedd)

Lowri Evans (Swyddog Cefnogol)

Cyngor Gwynedd

Stryd y Jêl,

Caernarfon,

Gwynedd

LL55 1SH

Mawrth 2017

Cynnwys

Yr Adroddiad	Tudalen
1. Cyd-destun	3
2. Pwrpas yr Ymchwiliad Craffu	3
3. Prif Weithgaredd yr Ymchwiliad	4
4. Prif Ganfyddiadau ac Argymhellion yr Ymchwiliad	9
Yr Atodiadau	
Atodiad 1 – Gofynion statudol y system gynllunio	13
Atodiad 2 – Adroddiad perfformiad blynyddol Cynllunio 2016	15
Atodiad 3 – Trothwyon arfaethedig y Cynllun Dirprwyo	49
Atodiad 4 - Ymateb cyngorau eraill i'r agwedd cynllunio a rheolaeth adeiladu	50
Atodiad 5 – Ceisiadau yn ymwneud â datblygiadau economiadd	57
Atodiad 6 - Holiadur bodlonrwydd cwsmer cynllunio 2015-16	68
Atodiad 7 – Holiadur cyngorau cymuned / tref au hymateb	74

1. **Cyd-destun**

- 1.1 Mae'n bwysig iawn bod y drefn gynllunio yn cyd-fynd ag anghenion cymunedau'r sir ac mae canfyddiad ar lêd nad oes digon o ystyriaeth yn cael ei roi i faterion fel yr economi wrth wneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio. Yn sgil hyn penderfynwyd cynnal ymchwiliad craffu ar y drefn gynllunio, gan ystyried cyfundrefnau cynllunio'r Cyngor a'u haddasrwydd ar gyfer cyd-fynd ag anghenion cymunedau'r sir yn economaidd, yn ogystal â ffactorau eraill.
- 1.2 Rhaid nodi fod yr ymchwiliad yma yn benodol berthnasol i Ardal Awdurdod Cynllunio Cyngor Gwynedd yn unig, gan mai Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri yw'r Awdurdod Cynllunio ar gyfer ardal y Parc.
- 1.3 Mae'r system gynllunio'n gweithredu o fewn fframwaith statudol a chredir fod angen deall:-
  - i) beth yw'r gofynion statudol perthnasol
  - ii) y fframwaith polisi cynllunio'n genedlaethol ac yn lleol
  - iii) ystyriaethau cynllunio perthnasol eraill a beth yw'r pwysau a roddir i'r ystyriaethau cynllunio hynny.
- 1.4 Dim ond ar ôl deall hynny y gellir edrych mewn mwy o fanylder ar sut mae Cyngor Gwynedd yn gweithredu o ran penderfyniadau ar geisiadau cynllunio a sut roddir cyngor i ddarpar ddatblygwyr, cyn iddynt gyflwyno cais.

2. **Pwrpas yr Ymchwiliad Craffu**

- 2.1 Roedd yr ymchwiliad yn ceisio, yn y lle cyntaf sefydlu dealltwriaeth ynglŷn â:
  - Beth yw'r gofynion statudol sydd yn berthnasol i'r system gynllunio?
  - Beth yw'r gofynion o ran polisiâu cynllunio cenedlaethol a lleol?
  - Beth yw'r ystyriaethau cynllunio perthnasol wrth ddelio gyda cheisiadau cynllunio a pha bwysau a roddir i'r ystyriaethau cynllunio gwahanol?
  - Faint o ryddid sydd gan y gyfundrefn gynllunio o fewn y fframweithiau uchod?
- 2.2 Roedd yr Ymchwiliad wedyn yn ceisio ateb y cwestiynau canlynol:-
  - Sut mae Cyngor Gwynedd yn delio gyda cheisiadau cynllunio o ran trefn, perfformiad, niferoedd ac ati?
  - Oes yna unrhyw dystiolaeth gadarn sydd yn awgrymu nad yw'r Cyngor yn rhoi digon o ystyriaeth i'r economi wrth baratoi polisiâu cynllunio ac wrth wneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio?
  - A yw'r trefniadau sydd gan y Cyngor ar gyfer cynnig cyngor i ddarpar ddatblygwyr wrth iddynt fynd trwy'r broses gynllunio yn llyfn a hwylus ac felly yn cyfleu delwedd o gyfundrefn sydd yn hybu a datblygu neu un sydd yn rheoleiddio?
  - Beth yw profiad defnyddwyr y gyfundrefn, yn aelodau o'r cyhoedd, cynghorau tref a chymuned a defnyddwyr eraill?

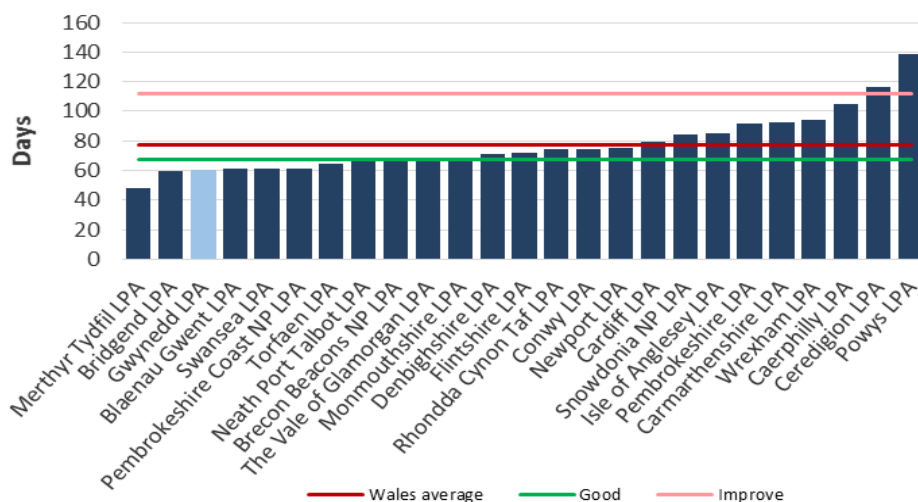
3. Prif Weithgaredd yr Ymchwiliad

- 3.1 Cyfarfu'r Ymchwiliad gyda'r Aelod Cabinet a'r Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd i gytuno meysydd penodol yr ymchwiliad y gweithredwyd arno dros 4 o gyfarfodydd.
- 3.2 O ran gofynion statudol, mae'r broses gynllunio yn gweithredu o fewn fframwaith statudol sydd yn cynnwys tair haen sef:
- Deddfwriaeth sylfaenol (Deddf Cynllunio (Cymru) 2015, Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, Deddf Cynllunio a Phryniant Gofodol 2004 a Deddf Cynllunio 2008)
  - Is-ddeddfwriaeth
  - Polisiâu a chanllawiau cynllunio perthnasol.
- 3.3 Mae'r system gynllunio yn cael ei harwain gan y Cynllun Datblygu Unedol (Gwynedd) ar hyn o bryd. Bydd y cynllun yma yn cael ei ddisodli gan y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn ystod 2017.

Gweler **Atodiad 1** am fwy o fanylder o ran y gofynion statudol.

- 3.4 Derbyniodd yr Ymchwiliad wybodaeth hynod ddefnyddiol am berfformiad y gwasanaeth yng Ngwynedd o gymharu ag ardaloedd eraill. Yn 2015-16, proseswyd 1,026 cais cynllunio gennym, pob un, ar gyfartaledd, yn aros am 60 diwrnod (9 wythnos) i gael penderfyniad. Mae hyn yn dangos bod perfformiad Gwynedd ymysg y gorau yng Nghymru, gan ei fod yn cymharu â chyfartaledd o 77 diwrnod (11 wythnos) yng Nghymru. Dengys Ffigwr 1 yr amser, ar gyfartaledd, y mae pob Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) yn ei gymryd cyn penderfynu ar gais yn ystod y flwyddyn. Mae hyn hefyd yn welliant ar 2014-15 pan oedd y cyfartaledd yn 84 diwrnod.

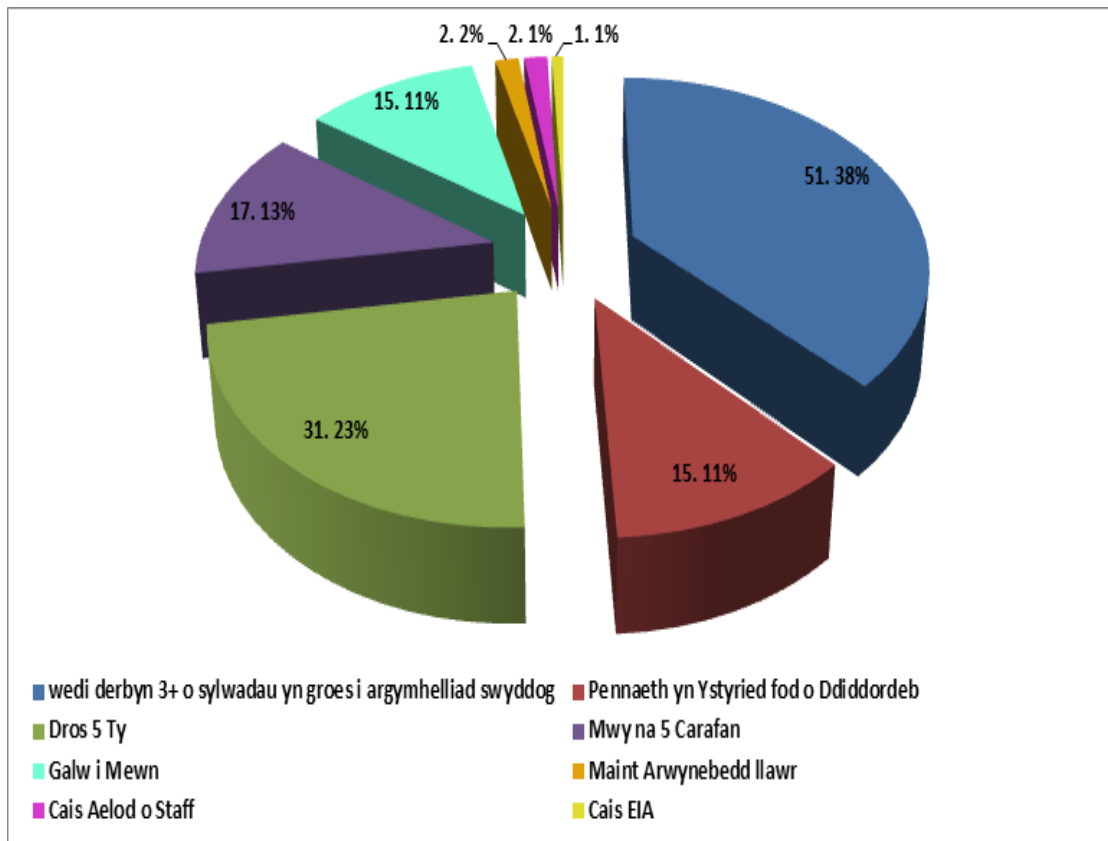
Ffigwr 1: Cyfartaledd yr amser a gymerwyd (dyddiau) i benderfynu ar geisiadau, 2015-16

- 3.5 Yn 2015-16, penderfynwyd ar 83% o'r holl geisiadau cynllunio o fewn yr amserlenni gofynnol. Mae hyn yn cymharu â 77% yng Nghymru ac rydym yn un o 8 ACLI sydd wedi cyrraedd y targed 80%. Eto, mae hyn yn welliant ar 2014-15 pan benderfynwyd ar 76% o geisiadau cynllunio o fewn yr amserlenni gofynnol.
- 3.6 Cofrestrwyd 27 o apeliadau yn erbyn penderfyniadau cynllunio yn ystod 2015-16 ac roedd yn gynydd o'r 14 yn y blynyddoedd cynt. Roedd hyn hefyd yn rhoi Gwynedd ymysg y 5 Cyngor yng Nghymru gyda'r nifer uchaf o apeliadau. Gwrthodwyd 70% o'r apeliadau a gofrestrwyd sydd yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol o 66%.
- 3.7 Yn 2015-16 bu i 91% o'r holl geisiadau gael eu delio â nhw o dan y drefn ddirprwyedig gyda 9% o geisiadau yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Cynllunio sydd yn cwrdd pob 3 wythnos. Mae hyn yn cymharu gyda 7% ar draws Cymru.

Gweler **Atodiad 2** am fanylion pellach yr adroddiad perfformiad blynyddol.

- 3.8 O ran y Cynllun Dirprwyo, mae'n debyg fod trothwyon Cyngor Gwynedd wedi eu selio ar yr un math o ddatblygiadau a nodir yn y diffiniad o geisiadau 'mawr', mae'r union drothwyon wedi eu haddasu i adlewyrchu'r amgylchiadau/diddordeb oedd yn bodoli ar adeg llunio'r Cynllun Dirprwyo presennol. Erbyn hyn, mae natur y ceisiadau cynllunio sydd yn cael eu cyflwyno i'r ACLI wedi newid cryn dipyn o safbwynt math, maint a nifer ac yn achos rhai mathau o geisiadau e.e. mastiau telathrebu a chyfarpar, pa mor gynhennus yw'r pwnc ar yr adeg benodol.
- 3.9 Mae Pwyllgor Cynllunio Gwynedd yn cwrdd bod 3 wythnos a dros y flwyddyn ddiwethaf mae oddeutu 10 cais wedi bod ar bob agenda gydag un agenda gyda 13 eitem. O brofiad, barn y Cadeirydd presennol a Chadeirydd diwethaf y Pwyllgor Cynllunio a'r Swyddog Monitro yw mai'r nifer ddelfrydol o eitemau ar yr agenda yw tua 8 cais.
- 3.10 Mae cyfartaledd canran y ceisiadau y penderfynwyd arnynt o dan bwerau dirprwyedig drwy Gymru yn ystod 2015/16 yn 93.1% gyda Gwynedd oddeutu 91% (neu 953 cais). Mae'r gweddill, sef tua 93 cais unigol wedi cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Cynllunio dros 15 o gyfarfodydd gwahanol (gyda nifer o geisiadau wedi eu gohirio a'u ail gyflwyno).
- 3.11 Yn ystod 2015/16 mae'r siart canlynol yn nodi'r prif resymau dros gyflwyno ceisiadau i'r Pwyllgor:

Nodyn: rhaid cofio nad yw'r trothwyon hyn (na'r rhai presennol) yn gweithredu'n unigol – mae'n bosib fod cais sydd gerbron y Pwyllgor ar yr agenda oherwydd e.e. nifer o dai, gwrthwynebiadau a'i fod wedi ei alw i mewn gan yr Aelod Lleol.

- 3.12 O ystyried yr uchod amlygwyd fod modd cynnig newidiadau syml i'r trothwyon dirprwyo fel y nodir yn **Atodiad 3** fyddai un ai yn lleihau'r nifer ar bob agenda a'r holl waith cysylltiedig ag/neu yn sicrhau fod y ceisiadau sydd yn angen blaenoriaeth ar yr agenda heb orfod oedi yn ddi-angen gan leihau risgiau a sicrhau lefelau perfformiad yr ACLI.
- 3.13 Daeth yn amlwg i'r Ymchwiliad yn fuan iawn bod y system gynllunio a'r system rheolaeth adeiladu angen gweithio'n agos iawn i roi'r gwasanaeth gorau i'r cwsmer. Bu i'r Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd gysylltu gyda chynghorau Cymru i ofyn eu barn am fanteision ac anfanteision o gael cynllunio a rheolaeth adeiladu o fewn yr un gwasanaeth (gweler **Atodiad 4** am eu hymateb).
- 3.14 Yn ogystal fe drafodwyd y mater gydag Uwch Reolwr Ymgynghoriaeth Gwynedd sy'n gyfrifol am Reolaeth Adeiladu ac fe nodwyd bod lle i wella'r cydweithio rhwng y ddwy adran a bod modd ffurfioli a sicrhau bod trafodaethau rheolaidd y digwydd.
- 3.15 Fel rhan o'r drafodaeth ar Reolaeth Adeiladu fe amlygwyd y dryswch / cymhlethdod sy'n medru digwydd pe bai benthydwyr angen gwarant o'r gwaith. Ar hyn o bryd mae hyn yn digwydd ar ôl cwblhau'r datblygiad, sy'n waith ychwanegol i wirio safon y gwaith. Mae modd i Ymgynghoriaeth Gwynedd gynnig y gwasanaeth yma fel ffrwd incwm newydd tra mae'r gwaith yn cael ei gwblhau.

- 3.16 O safbwynt yr economi mae Rhan 2 o'r Cynllun Datblygu Unedol a'r polisiau cysylltiedig yn ceisio sicrhau bod ystyriaeth yn cael ei roi i effaith economaidd y cais cynllunio wrth wneud penderfyniad cynllunio.

http://www.cartogold.co.uk/gwynedd/text/welsh/06_employment.html#ub

- 3.17 Dros y cyfnod hwn o 3 blynedd bu i 93.5% o'r 5,400 o geisiadau cynllunio a gofrestrwyd gan yr ACLI gael eu caniatáu a gellir ystyried fod bron pob un o'r rhain gyda'r potensial i gefnogi'r economi mewn un ffordd neu'r llall e.e. cyfnod adeiladu yn golygu cyflogaeth leol, twristiaeth, atyniadau, cefnogi a chynnal gwaith presennol, gwario'n lleol ayyb.
- 3.18 Mae **atodiad 5** yn cynnwys amrediad eang o enghreifftiau o geisiadau cynllunio dros y 3 blynedd diwethaf sy'n ymwneud â datblygiadau economaidd. Mae'r rhestr yn cynnwys enghreifftiau o ganiatadau am fentrau newydd (ar sawl graddfa) yn ogystal ag enghreifftiau o gefnogi mentrau presennol i ehangu a hwyluso defnydd newydd o adeiladau presennol.
- 3.19 Fel rhan o waith yr Ymchwiliad fe gynhaliwyd gweithdy gyda swyddogion cynllunio i edrych mewn manylder ar bedwar cais cynllunio er mwyn deall sut maent yn rhoi ystyriaeth i'r economi wrth ddelio gyda cais. Bu i aelodau'r Ymchwiliad gael eu argyhoeddi bod y drefn yn rhoi sylw teilwng i'r economi ond bod achosion lle mae materion eraill yn cael mwy o bwyslais e.e. agweddau traffig a diogelwch yn cael mwy o bwyslais i wrthod cais er ei fod o fudd economaidd.
- 3.20 Mae'r Gwasanaeth yn gweithredu trefn o gynnig cyngor cyn cyflwyno cais, ac yn codi ffi am hynny ers Ebrill 2015. Hefyd, mae hi bellach yn ofynnol i ddatblygwyr sy'n cyflwyno cais sydd yn disgyn o fewn y diffiniad statudol o gais 'mawr' (major) i gyflwyno Datganiad o Ymgynghori Cymunedol gyda'r cais cynllunio er mwyn ei wneud yn gais dilys.
- 3.21 Mae'r trefniadau yma wedi eu croesawu gan drigolion a datblygwyr ac yn cydnabod y dull yma o weithredu, sydd yn y pendraw yn arbed arian ac amser gan ei fod yn cynnig mwy o sicrwydd.
- 3.22 O ran profiad defnyddwyr, mae holiadur bodlonrwydd cwsmer cynllunio (gweler **Atodiad 6**) yn nodi bod 56% o'r sawl wnaeth ymateb yn cytuno fod yr ACLI yn cynnig cyngor da i'w helpu i gyflwyno cais llwyddiannus. Mae hyn yn cymharu gyda 58% ar draws Cymru.
- 3.23 Yn fwy diweddar mae'r gwasanaeth wedi bod yn fwy rhagweithiol er mwyn deall bodlonrwydd cwsmer. Erbyn hyn maent yn ffonio'r datblygwr ar sampl o 10% o geisiadau a ganiateir bob mis gan wneud gwelliannau / newidiadau i'r drefn fel bo'r angen. Yn ystod 2015-16 roedd 89% o gwsmeriaid yn fodlon gyda'r gwasanaeth.

- 3.24 Yn ychwanegol bu i'r Gwasanaeth gymryd rhan mewn arolwg bodlonrwydd cwsmer cenedlaethol er mwyn asesu barn sampl o bobl oedd wedi derbyn dyfarniad ar gais cynllunio yn ystod 2015-16. Bu i 66% o atebwyr ddatgan eu bod yn fodlon gyda sut y bu i'r ACLL ddelio gyda'u cais o'i gymharu gyda'r cyfartaledd o 61% yn genedlaethol.
- 3.25 Mae rhai sylwadau yn nodi ei bod hi'n anodd cael gafael ar swyddog ar adegau i drafod cais neu i geisio eglurder am fater penodol.
- 3.26 O safbwynt cynghorau tref a chymuned, mae pob cais cynllunio yn mynd i'r cyngor cymuned / tref perthnasol yn gofyn am sylwadau ar y cais cynllunio. I hwyluso hynny mae sesiynau hyfforddiant wedi eu cynnal ar gyfer aelodau o gynghorau tref a chymuned, er mwyn eu galluogi i ddeall y drefn cynllunio a'i chyfyngiadau yn well.
- 3.27 Fel rhan o'r ymchwiliad hwn fe gynhaliwyd ymgynghoriad gyda chynghorau cymuned o fewn y sir i geisio eu barn ar y broses o gyflwyno sylwadau ar geisiadau cynllunio ac fe dderbyniwyd ymateb gan 20 ohonynt, neu 34% sydd o fewn ardal cynllunio'r Cyngor (gweler **Atodiad 7** am yr ymateb llawn).
- 3.28 Yn gyffredinol nid ydynt wedi derbyn hyfforddiant ar y maes ac yn sgil datblygiad y Cynllun Datblygu Lleol bydd hi'n hanfodol iddynt ddeall y polisiau newydd.
- 3.29 O ran eu bodlonrwydd gyda'r ffordd y maent yn derbyn gwybodaeth / ymateb i ymholiad, nodwyd 10 ohonynt, neu 50%, eu bod yn fodlon ac fe grynhoir sylwadau am yr anfodlonrwydd isod:
- Ymateb yn cymryd llawer iawn gormod o amser
  - Cyngor cymuned yn cael eu hanwybyddu gan swyddogion cynllunio. Dylai barn cyngor cymuned gael llawer mwy o ddylanwad ar geisiadau cynllunio
  - Amserlen yn dynn
  - Anodd cael cyswllt gyda swyddog cynllunio
  - Dim sylw yn cael ei roi i'n sylwadau
  - Derbynnir ceisiadau yn rhy hwyr i fedru cynnig sylwadau arnynt.
- 3.30.1 Nodwyd y rhwystr mwyaf i fedru cyflwyno sylwadau ar geisiadau yw'r amserlen o 21 diwrnod gan nad ydynt o reidrwydd yn cynnal cyfarfod oddi fewn i'r ffenestr amser hynny.
- 3.31 Yn gyffredinol o ran materion i wella'r profiad nodwyd:
- y byddai'n fuddiol derbyn cadarnhad o'r penderfyniad gan y Cyngor
  - bod angen mwy o gydweithio rhwng adrannau'r Cyngor
  - bod angen cryfhau rheoli a gorfodaeth a phlisma ceisiadau yn fwy trylwyr
  - templed syml i glercod yn nodi beth yw'r disgwyliadau hyfforddiant yn defnyddio ceisiadau byw

- y dylai barn cyngorau cymuned / tref gael mwy o sylw na barn unigolyn e.e. gwrthwynebiad gan 16 person ar gyngor cymuned o'i gymharu ag un unigolyn
- y dylai pob cais ble mae cyngor cymuned / tref a swyddogion cynllunio yn anghytuno gael eu cyfeirio i'r Pwyllgor Cynllunio
- dylid cael mwy o gynghorwyr lleol yn rhan o'r broses
- bod angen sicrhau bod swyddogion cynllunio yn ymateb yn amserol i unrhyw gais am wybodaeth bellach / cwestiynau yn ymwneud a'r cais
- mae'r drefn o fynd drwy Galw Gwynedd yn medru bod yn llafurus pe bai'n ymholiad syml.

3.32 Mae hyn yn awgrymu darlun lle mae amseriad cyfarfodydd cyngorau cymuned yn rwystr, diffyg dealltwriaeth allai godi o beth sy'n ystyriaethau cynllunio pan yn cynnig sylwadau a diffyg cau'r cylch o ran hysbysu'r cyngorau cymuned a thref o'r penderfyniadau.

4. Prif Ganfyddiadau'r Ymchwiliad

4.1 Nodir prif ganfyddiadau'r Ymchwiliad isod gyda nodyn o'r dystiolaeth y tu cefn i'r canfyddiad hwnnw ac wedyn yr argymhelliad a wna'r Ymchwiliad yn ei ddilyn.

<p>1. Gofynion statudol</p> <p>Canfyddiadau – Mae'r broses gynllunio yn gorfod gweithredu o fewn fframwaith statudol ynghyd â Chynllun Datblygu Unedol (Cynllun Datblygu Lleol yn ystod 2017) ac felly nid oes llawer o ryddid o fewn y system.</p>
<p>Tystiolaeth –</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deddfwriaeth sylfaenol • Is-ddeddfwriaeth • Polisiâu a chanllawiau cynllunio perthnasol • Cynllun Datblygu Unedol.
<p>Argymhelliad i'r Aelod Cabinet –</p> <p>Argymhellir bod yr Aelod Cabinet yn sicrhau bod y Cyngor yn monitro effaith y Cynllun Datblygu Lleol (ar ôl iddo gael ei gymeradwyo) yn rheolaidd. Yn ogystal dylid sicrhau hyfforddiant i aelodau ynghyd ag aelodau cyngorau tref a chymuned i godi ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o faterion cynllunio, gan ystyried mewnbwn allanol fel bo'n berthnasol.</p>

2. Perfformiad y gwasanaeth

Canfyddiadau – Ar y cyfan mae perfformiad y gwasanaeth yn dda, gyda nifer cynyddol o geisiadau yn cael eu cyflwyno. Yn sgil y trafodaethau daethpwyd i'r casgliad bod plethiad amlwg rhwng gwaith y gwasanaeth cynllunio a gwaith rheolaeth adeiladu'r Cyngor.

Tystiolaeth –

- Adroddiad perfformiad 2015-16
- Sylwadau am yr anhawster o fynd a'r maen i'r wal wrth fynd drwy Galw Gwynedd

Argymhelliad i'r Aelod Cabinet –

Argymhellir i'r Aelod Cabinet gynnal adolygiad Ffordd Gwynedd i sicrhau'r gwasanaeth gorau i'r cyhoedd o ran cael gafael ar swyddog yn ogystal ac adolygu'r plethiad rhwng cynllunio a rheolaeth adeiladu i sicrhau gwasanaeth cyflawn a llyfn i'r cyhoedd.

3. Ystyriaeth i'r economi

Canfyddiadau – Mae'r Cyngor yn rhoi sylw teilwng i faterion economaidd wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio yn unol a'r Cynllun Datblygu Unedol.

Tystiolaeth –

- Cynllun Datblygu Unedol (Rhan 2) a pholisïau perthnasol y rhan hwnnw
- Tystiolaeth yr ymchwiliad bod yr economi wedi derbyn ystyriaeth deilwng wrth wneud penderfyniadau

Argymhelliad i'r Aelod Cabinet –

Argymhellir i'r Aelod Cabinet bod materion yn ymwneud â'r economi yn cael sylw amlwg a phenodol yn yr adroddiad er mwyn sicrhau bod aelodau yn deall yr effaith ar yr economi e.e. pennawd ar wahân ar gyfer yr economi yn hytrach na'i fod yn cael ei golli o dan "egwyddor y datblygiad".

4. Cynllun Dirprwyo
Canfyddiadau – Mae trothwyon Cynllun Dirprwyo Gwynedd i weld yn isel o'i gymharu â sefydlaiddau eraill ac fe amlygir hynny drwy nifer y ceisiadau sy'n cael eu cyfrerio i'r Pwyllgor Cynllunio.
Tystiolaeth –
<ul style="list-style-type: none"> • Perfformiad cymharol Cymru 2015-16
Argymhelliad i'r Aelod Cabinet –
Argymhellir i'r Aelod Cabinet addasu trothwyon y Cynllun Dirprwyo fel y nodir yn Atodiad 3 .

5. Profiad defnyddwyr
Canfyddiadau - Mae trefniadau ar gyfer cynnig cyngor i ddarpar ddatblygwyr yn cael ei werthfawrogi ac yn cynnig opsiynnau i ddatblygwyr addasu cais fel bo'r angen.
Tystiolaeth –
<ul style="list-style-type: none"> • Holiadur bodlonrwydd 2015-16
Argymhelliad i'r Aelod Cabinet –
Argymhellir i'r Aelod Cabinet i barhau gyda'r gwaith da a bod yr Aelod Cabinet yn derbyn diweddariad rheolaidd o'r gwersi a ddysgir o'r broses.

6. Profiad cynghorau cymuned a thref

Canfyddiadau – Mae'r rhan fwyaf o gynghorau cymuned a thref a ymatebwyd yn fodlon gyda'r broses er bod sylwadau i'r gwrthwyneb wedi eu derbyn yn ogystal.

Tystiolaeth –

- Holiadur cynghorau cymuned / tref

Argymhelliad i'r Aelod Cabinet –

Argymhellir bod yr Aelod Cabinet yn sicrhau hyfforddiant perthnasol i aelodau cynghorau cymuned a thref yn sgil cymeradwyaeth y Cynllun Datblygu Lleol yn ystod yr Haf. Hefyd byddai llunio canllaw / templed syml i'r clercc i'w cynorthwyo i gynnig sylwadau yn fuddiol.

Yn ogystal er mwyn hwyluso'r drefn gyda'r Cynghorau Cymuned / Tref dylid cynnwys cyswllt electronig i'r cais ac awgrym pryd fyddai'r penderfyniad yn cael ei wneud o ran amserlen.